

tártuk a „fakolostor” 3., 4. és 5. szintjét, alatta a tatárjárás előtti kolostorudvar köves szintjét. Mind a nyolc eddig említett szelvényben feltártuk a kora Árpád-kori település maradványait is. A korábbi években feltárt korai árokrendszerek is sok újabb árokszakkal gyarapodtak. A déli kaputorony előtt átvágtuk, illetve 3 m hosszan kibontottuk a tatárjárás előtti kolostorépületeket övező sáncárkot: itt az árok szélessége 190 cm, mélysége 120–130 cm. A betonút K-i oldalán lévő szelvényeinkben is újabb 8–9 m-es szakaszt bontottuk ki a korai sáncárkoknak. Érdekes és egyelőre érthetetlen az előbbi árokra éppen merőleges, tehát K–Ny-i irányú, az előzővel teljesen azonos kialakítású újabb sáncárok, amelynek kb. 6 m hosszú szakaszt bontottuk ki. Újabb felületet nyitottunk meg a „fakolostor” K-i szárnya fölött. Az épületszárnynak négy helyisége esik a szelvénybe, melyeknek az 1., 2. és 3. szintjét bontottuk ki. Egészben (in situ) kiemeltük a 02/56 sz. kis borzöntő-gödröt, és elhelyeztük a Feszti-körkép épületében lévő állandó régészeti kiállításon.

VÁLYI KATALIN

300. Órbottyán-Őrszentmiklós, Határ-dűlő (Pest megye) N

Bányatelek tervezett kiterjesztéséhez kapcsolódóan végeztem terepbejárást 2004 márciusában. Őrszentmiklós belterületétől É-ra, egy ÉNy–DK-i irányú domboldal alján, egy mára már eltűnt kis vízfolyás közelében a lehumuszolt felszínen egy helyen kevés kvád cserepet találtam. A cserepek kb. 2–3 m sugarú körben heverték a sárga homokon. Objektum feltja sem itt, sem a lehumuszolt felület többi részén nem mutatkozott. A lelőhely, vagy annak lehumuszolt területre eső része a jelek szerint megsemmisült. Ugyanakkor a lelőhely tovább húzódhat K-felé. A leletek a Tragor Ignác Múzeumba kerültek.

KÓVÁRI KLÁRA

301. Paks-Csámpa (Tolna megye) Ó, R, Kö

Csámpa: 2004. április 27-én Csámpa déli házaival szemben, a 6. sz. út DK-i felén, a Csámpa-patak ÉK-i oldalán emelkedő, lucernával beültetett domb főleg déli részén néhány római és kevés jellegtelen, apró őskori cserepet találtam. A lelőhely pontos kiterjedése jelenleg nem állapítható meg.

Sáfrány-tanya (Ráctemető): Terepbejárást végeztem az egykori úgynevezett Sáfrány-tanya helyén, amely azonosítható a mára elenyészett Ráctemető nevű dűlővel. Utóbbi Wosinsky Mór S-végű hajkarikás lelőhelyként közölte, előbbi helyen pedig Gaál Attila és Mészáros Gyula gyűjtött középkori kerámiát és viseleti elemeket 1971–72-ben. A lelőhely a középkori Csámpa falu templomával azonosítható. Tudomásunk van róla, hogy a 19. század végén Daróczy Zoltán helyi bir-

tokos, későbbi történész-genealógus a templomrom feltárását tervezte.

A lelőhely a 3. katonai felmérésen jelölt Ráctemető helynév és az EOVTérképen jelölt tanya alapján könnyen azonosítható a 6. sz. útról lekanyarodó földút mentén fekvő, a környezetéből határozottan kiemelkedő, fennsíkszerű, rétként használt dombbal. A tanya a felszíni nyomok alapján a domb déli lábánál állhatott. A domb DNy-i részén egy beszakadt pincének tűnő mélyedés É-i és D-i falában egyaránt kevés, apró téglá- és habarcsdarabot; valamint jellegzetes, kicsi embercsont-darabkákat figyeltem meg. A középkori templom az ÉNy–DK irányú domb déli részén állhatott: a magaslestől Ny-ra valamint a déli partoldalban, egyaránt térdig érő fűben néhány középkori téglá- és habarcs-töredéket találtam. E dombtól K-re a domboldal alsó részét kb. 150×30–40 m hosszan elmarkolták, a mesterséges vizesárok É-i oldalán futó földút vonaláig. A füves rézsűben jelenségek nyomát nem tudtam megfigyelni, de gyűjtöttem kevés jellegzetes középkori cserepet.

K. NÉMETH ANDRÁS

302. Paks-Dunakömlőd, Sánchegy, Lussonium (Tolna megye) B, Ró

2004. július 5. és augusztus 6. között folytattuk a régészeti feltárást a római erődben.

Az ásatás célja a 32/13-as szelvényben a 72/1-es kutatóárokmal már egy 2 méteres szakaszon megtalált északi erődfal további tisztázása, valamint az erőd északi kapujának K-i, hiányzó tornyának lokalizálása. Ennek a kapunak a Ny-i kaputornyát az 1994-es ásatás során hozzávetőleges pontossággal már sikerült meghatározni. A 33/13-as szelvényben az erőd északi fossájának kibontása volt az elvégzendő feladat. A lussoniumi erőd kutatás számára problémát jelent, hogy a Sánchegy északi felén, ott, ahol az erőd északi bejárata volt, igen kedvezőtlenek a domborzati viszonyok, a sárga löszös altalaj felett vékony a római rétegeket is magába foglaló kultúrréteg. Ráadásul – mint ez az ásatás során be is bizonyosodott – a hegy (ill. erőd) ezen része esett leginkább áldozatul az újabb kori tereprendevezéseknek.

A 32/13-as szelvényben, a gépi humuszolás után a szelvény déli részében egy mély bronzkori gödröt tártunk fel, betöltése égett faszenes, paticsos föld, benne sok edénytöredék (részben összetartozó) az objektum jelentős és szép lelete volt az egészben előkerült mészbetétes kicsi bögre. A szelvény déli metszetalában egy másik, a mai felszínhez nagyon közeli őskori objektum vált láthatóvá, melyet a gép elpusztított. Az objektum betöltése átégett vöröses agyag, faszenes csíkokkal. Bronzkori kerámia volt benne. A 32/13-as szelvény déli falától mintegy 2 m-re északra a löszös altalaj egy hirtelen lépcsővel meredeken lejtteni kezdett, egy kb. 60 cm-es lépcsőt alkotva. Ezt a lépcsőt részben metszve, a szelvény nyugati részén, a fentebb említett bronzkori objektumtól két másik objektumot bontottunk ki.